

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หลักสูตรสาขาวิชาสถาปัตยกรรม สาขาสถาปัตยกรรมและผังเมือง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โทรศัพท์ ๕๐๐๒

ที่ ๒๕๖๘/๕๗๕

วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอส่งแบบนำเสนอผลผลิตการวิจัย และปิดโครงการ

เรียน คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ตามที่ ข้าพเจ้าผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยาภรณ์ อรุณต์ หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง ออกแบบปรับภูมิทัศน์เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม ชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกระแสมัจฉ์ จังหวัดสงขลา ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นจำนวนเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นบาทถ้วน) ได้ดำเนินการเผยแพร่รายงานวิจัย ในการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ ๑๖ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ และเผยแพร่รายงานสืบเนื่องจากการประชุม เรียบร้อยแล้วนั้น

ในการนี้ ข้าพเจ้าฯ ขอส่งแบบนำเสนอผลผลิตการวิจัย และปิดโครงการพร้อมแนบเอกสารตามระเบียบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยาภรณ์ อรุณต์)

หัวหน้าโครงการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- ผศ.ไพรัตน์ อรุณต์ ผศ.ศิริพรวิชัย
ขอส่งแบบนำเสนอผลผลิตการวิจัย และปิดโครงการ

- ผศ. จณ. รศ. อภิมา อภิมาพรวิชัย
แนบเอกสาร ก่อไป.

- เพื่อปิดโครงการ

ให้เรียน ผศ. ไพรัตน์ อรุณต์
ปฏิบัติงานที่ ม.เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
๑ ก.ค. ๒๕๖๘

เรียน คณบดีฯ

เห็นสมควรส่งงานวิจัยดังกล่าว
ตามระเบียบต่อไป
- ให้ส่งปิดโครงการ
1/07/68

- อ.อุษณีย์

เรียน คณบดีฯ

- เพื่อปิดโครงการ

- เพื่อ ผศ. ไพรัตน์ อรุณต์ ส่งงานวิจัย
ขอปิดและแจ้งผลการปฏิบัติงาน
ตามระเบียบ และ ปิดโครงการตามระเบียบ
ที่เสนอขอปิดไป

ขอเรียนให้ทราบ
(น.ส. อรุณต์ อรุณต์) ผศ. ไพรัตน์ อรุณต์

เรียน คณบดีฯ

- เพื่อปิดโครงการ
- เพื่อส่งงานวิจัย
ในส่วนที่ส่งไป

๑ ก.ค. ๖๘

แบบนำเสนอผลผลิตการวิจัย
โครงการวิจัยเงินงบประมาณเงินรายได้
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลโครงการวิจัย

ปีงบประมาณ 2562

ชื่อ-สกุล หัวหน้าโครงการวิจัยผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยาภรณ์ อรมุต.....
หน่วยงาน.....คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.....

ลักษณะโครงการวิจัย

☒ โครงการวิจัยเดี่ยว

ชื่อ-สกุล หัวหน้าโครงการวิจัยผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยาภรณ์ อรมุต.....
หน่วยงาน.....คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.....
โครงการวิจัย เรื่องออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม ชุมชนเกาะใหญ่
อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา
จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุนการวิจัย70,000..... บาท

☐ ชุดโครงการวิจัย

ชื่อ-สกุล หัวหน้าชุดโครงการวิจัย
หน่วยงาน.....
ชื่อชุดโครงการวิจัย เรื่อง
จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุนชุดโครงการวิจัย บาท
ชื่อ-สกุล หัวหน้าโครงการวิจัยย่อย
หน่วยงาน.....

ชื่อโครงการวิจัยย่อย เรื่อง
จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุนโครงการวิจัยย่อย บาท

ส่วนที่ 2 การส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (กรณีไม่ส่ง OP 1)

1. ส่งสถาบันวิจัยและพัฒนา รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน.....ชุด และอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ จำนวน.....ชุด
2. ส่งหน่วยงานที่สังกัด รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน.....ชุด

ส่วนที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์/การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

กรณีโครงการวิจัยต่อเนื่อง ระบุปีของผลผลิต ☐ ปีที่ 1 ☐ ปีที่ 2 ☐ ปีที่ 3

1. ผลผลิตตามกรอบวงเงิน ที่ระบุไว้ตามประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่อง การติดตาม ประเมินผล การส่งรายงานฉบับสมบูรณ์และผลผลิตจากงานวิจัย พ.ศ. 2561

1.1 โครงการวิจัย-เงินรายได้ ประเภทการวิจัยทั่วไป การวิจัยในชั้นเรียน

งบประมาณวิจัย	ผลผลิต	
ไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี	☒	1. บทความวิจัย ต้องได้รับตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์ ในเอกสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ (proceeding) จำนวนอย่างน้อย 1 บทความ หรือสูงกว่า
มากกว่า 100,000 บาทต่อปี	☐	2. บทความวิจัย ต้องได้รับตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติ ที่มีระบบตรวจสอบคุณภาพของต้นฉบับ (peer review) ที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 จำนวนอย่างน้อย 1 บทความ หรือสูงกว่า

1.2 โครงการวิจัย-เงินภายนอก

งบประมาณวิจัย	ผลผลิต	
ไม่เกิน 300,000 บาทต่อปี	☐	1. งานสร้างสรรค์ ต้องมีการเผยแพร่สู่สาธารณะภายในประเทศระดับชาติ จำนวนอย่างน้อย 1 ครั้ง และบทความวิจัยต้องได้รับตีพิมพ์เผยแพร่ บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์ในเอกสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ ระดับชาติ (proceeding) จำนวนอย่างน้อย 1 บทความ หรือ
	☐	2. บทความวิจัย ต้องได้รับตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์ใน เอกสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ (proceeding) หรือ ผลงานวิจัย ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติที่มีระบบตรวจสอบ คุณภาพของต้นฉบับ (peer review) ที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 จำนวนอย่างน้อย 1 บทความ หรือสูงกว่า
	☐	3. สิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรม ต้องนำไปจดทรัพย์สินทางปัญญา จำนวนอย่าง น้อย 1 ผลงาน
300,001-500,000 บาทต่อปี	☐	1. บทความวิจัย ต้องได้รับตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์ ในเอกสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ (proceeding) หรือผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ ที่มีระบบตรวจสอบคุณภาพของต้นฉบับ (peer review) ที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 1 จำนวนอย่างน้อย 1 บทความ หรือ สูงกว่า
	☐	2. สิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรม ต้องนำไปจดทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน อย่างน้อย 1 ผลงาน

งบประมาณวิจัย	ผลผลิต	
500,001-1,000,000 บาทต่อปี	C	1. บทความวิจัย ต้องได้รับตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ที่ปรากฏในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ ตามประกาศ ก.พ.อ. หรือระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2556 จำนวนอย่างน้อย 1 บทความ หรือ
	C	2. สิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรม ต้องนำไปจดสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร จำนวนอย่างน้อย 1 ผลงาน
มากกว่า 1,000,000 บาทต่อปี	C	1. บทความวิจัย ต้องได้รับตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ที่ปรากฏในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ ตามประกาศ ก.พ.อ. หรือระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2556 จำนวนอย่างน้อย 2 บทความ หรือ
	C	2. สิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรม ต้องนำไปจดสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร จำนวนอย่างน้อย 2 ผลงาน

2. ผลผลิตการวิจัย (แบบหลักฐานผลผลิต)

2.1 การตีพิมพ์ผลงานในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (proceeding) ระดับชาติ/นานาชาติ ระบุรายละเอียดผลงานที่ตีพิมพ์ให้ชัดเจน เช่น ชื่อบทความ ชื่อผู้แต่ง ชื่องานประชุมวิชาการ วันที่จัดงานประชุม สถานที่จัด จังหวัดหรือเมือง ประเทศ เป็นต้น

ชื่อบทความ.....ออกแบบปรับภูมิทัศน์เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม ชุมชนเกาะใหญ่
อำเภอกระแสนิจ จังหวัดสงขลา.....
ชื่อผู้แต่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยาภรณ์ อรุณ.....
ชื่องานประชุมวิชาการการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16.....
วันที่จัดงานประชุม16 พฤษภาคม 2568.....
สถานที่จัดมหาวิทยาลัยหาดใหญ่.....
จังหวัดหรือเมือง และประเทศ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ประเทศไทย.....
หน้าของบทความ722-736.....

2.2 การตีพิมพ์ผลงานในวารสารวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ ระบุรายละเอียดผลงานที่ตีพิมพ์ให้ชัดเจน เช่น ชื่อบทความ ชื่อผู้แต่ง ชื่อวารสาร ฐานข้อมูลของวารสาร (TCI กลุ่ม 1 หรือ 2, SJR, ISI, Scopus ฯลฯ) ปี และฉบับที่ตีพิมพ์ เป็นต้น

ชื่อบทความ.....

ชื่อผู้แต่ง/คณะผู้แต่ง

ชื่อวารสาร

ฐานข้อมูลของวารสาร

ปีที่พิมพ์ ฉบับที่..... หน้า.....

กรณีบทความอยู่ระหว่างการตีพิมพ์ ให้แนบใบตอบรับการตีพิมพ์ (letter of acceptance) จากวารสาร
หรือสำนักพิมพ์

2.3 การยื่นจด ☐ สิทธิบัตร ☐ อนุสิทธิบัตร ☐ ลิขสิทธิ์

ยื่นจดแล้ว เมื่อ

3. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (ถ้ามี)

1) ลักษณะการนำไปใช้ประโยชน์.....

กลุ่มเป้าหมาย

2) ลักษณะการนำไปใช้ประโยชน์.....

กลุ่มเป้าหมาย

4. การได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณจากผลงานวิจัย (ถ้ามี แนบสำเนาหลักฐานรางวัล)

ชื่อผลงานวิจัย

รางวัลที่ได้รับ

ประเภทรางวัล

ผู้ให้รางวัล

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยาภรณ์ อรมุต)

หัวหน้าโครงการวิจัยเดี่ยว

วันที่ 1 ก.ค. 68.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยาภรณ์ อรมุต)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

วันที่ 2 ก.ค. 68.....

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
ชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกะสกันธุ์ จังหวัดสงขลา เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

Landscape improvement design of learning and tourist attractions. Natural
and Cultural Koh Yai Community, Krasaesin District, Songkhla Province to
promote tourism.

ปิยาภรณ์ อรมุต^{1*}, เสริมศักดิ์ สัญญาโณ² และ เจนจิรา ขุนทอง³

Piyaporn Oramut^{1*}, Soemsak Sanyano² and Janejira Khunthong³

¹⁻³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

¹⁻³ Assistant professor, Department of Architecture Faculty of Architecture, Rajamangala University of
Technology Srivijaya

* Corresponding Author. Email: Janejira.k@rmutsv.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกะสกันธุ์ จังหวัดสงขลา เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการเก็บข้อมูลภาคสนามด้านอัตลักษณ์และบริบทของชุมชน รวมถึงบริบทของแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการสังเกตถ่ายภาพและเขียนภาพประกอบ รั้ววัดพื้นที่ รวมถึงสัมภาษณ์ลักษณะการใช้งาน ตำแหน่งการจัดวางพื้นที่ และความต้องการพื้นที่ใช้สอยทั้งภายในและภายนอกอาคารของแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวจากเจ้าของพื้นที่ คนในชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงแบบสอบถามความคิดเห็นนักท่องเที่ยวด้านความสะดวกในการใช้พื้นที่เดิม และความต้องการในการปรับปรุง เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สำหรับการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า แหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนเกาะใหญ่ ที่บริหารจัดการโดยภาครัฐและชุมชน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 7 แหล่ง แบ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ (รวมพื้นที่แหลมควายราบ) และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ วัดสูงเกาะใหญ่ แหล่งเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากต้นสาคร บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์และวิถีประมงวัดแหลมบ่อท่อ แหล่งเรียนรู้บ้านตีมิด แหล่งเรียนรู้สวนเกษตรผสมผสาน บ้านแหลมยาง “โคก หนอง นา” วิถีประมง และจุดชมปลาโลมาบ้านแหลมหาด โดยมีแนวความคิดในการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เช่น อาคาร จุดถ่ายรูป ชุมชขายของ และป้ายต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับองค์ประกอบหลัก 2 ด้าน คือ 1) ด้านอัตลักษณ์วัฒนธรรมของชุมชน เช่น ใช้วิธีและรูปแบบการก่อสร้างจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัสดุที่มีภายในท้องถิ่น และ 2) ด้านบริบทของพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแหล่ง

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ, การออกแบบภูมิทัศน์, เส้นทางท่องเที่ยว,
การท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม

Abstract

This research is the study of natural and cultural tourist attractions. To design tourist routes and landscape of tourist attractions of Koh Yai community Krasae-sin district, Songkhla province. In this study field survey, observation, deep interview, photographic and drawing were used as data collection. Furthermore, brainstorming and questionnaires were also used for promoting community participation.

The data collection results found that the local tourist attractions of Koh Yai community, which are responsible by the government, is the station of development and conservation of the lake wildlife. For cultural tourist attractions, there are consisting of Sung Koh Yai Temple, learning recourses for Metroxylon sagu palm processing, holy well and fishing methods of Wat Laem Bor Thor, learning recourses at Baan Tee Meed, learning recourses for mixed agricultural garden at Baan Laem Yang named "Khok Nong Na", and fishing method and dolphin watching point at Baan Laem Haad. The concept of design for landscape decoration of community tourist attractions such as buildings, places for photography, places for souvenir, and various signs was based on two main aspects. There were 1) designing in accordance with the cultural identities of the community such as using methods and construction patterns from local wisdom, and using local materials, and 2) designing by the area context for each tourist attraction.

Keywords: Cultural tourist, Tourism, Landscape Design, Tourism Route

บทนำ

การยกระดับเศรษฐกิจด้วยการท่องเที่ยว เป็นแนวทางที่สำคัญแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจของหลายประเทศ การท่องเที่ยวไม่เพียงแต่เป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศเท่านั้น แต่ยังช่วยส่งเสริมการสร้างงาน, การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน, การกระจายรายได้ไปยังชุมชนต่าง ๆ และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอีกด้วย ซึ่งจากการศึกษาวิจัยหลายฉบับได้เน้นย้ำถึงบทบาทของการท่องเที่ยวในการส่งเสริมเศรษฐกิจ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมและการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาควบคู่กัน ซึ่งการรักษาและจัดการมรดกวัฒนธรรมเป็นประโยชน์ด้านองค์ความรู้และการให้คุณค่าแก่สังคม ในขณะที่การพัฒนาการท่องเที่ยวนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจและรายได้ของชุมชน การจัดหาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้แนวคิดหลักเพื่อใช้ในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและแนวคิดเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งแต่ละแนวคิดจะประกอบด้วยกลยุทธ์และแนวทางสนับสนุนที่จะนำไปสู่การจัดการมรดกวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมเป็นไปอย่างเหมาะสม

ชุมชนเกาะใหญ่เป็นชุมชนหนึ่งในอำเภอกระแสดำรง จังหวัดสงขลา ตั้งอยู่ระหว่างทะเลอ่าวไทยและทะเลสาบสงขลา มีลำคลองไหลผ่านระหว่างแผ่นดินใหญ่กับเกาะใหญ่ อันเป็นภูมิลักษณะที่มีความโดดเด่น ส่งผลให้ชุมชนนี้มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ มีทั้งป่า ภูเขา ทะเล นาข้าว หาดทรายขาว ทัศนียภาพที่สวยงามจนกลายเป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของชุมชนเกาะใหญ่ วิถีชีวิตของผู้คนในบริเวณนี้

จึงมีเส้นที่งดงาม เรียบง่ายแบบพื้นบ้าน เหมาะแก่การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่งดงาม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการดำรงวิถีพื้นบ้านที่โดดเด่นมีเอกลักษณ์ โดยเฉพาะวิถีชีวิตชุมชนแบบ ชายฝั่งทะเลสาบสงขลา อันเป็นผืนแผ่นดินอันน่ามหัศจรรย์

ปัจจุบันการวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว ในชุมชนไทยส่วนใหญ่ยังขาด การวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่มีผลต่อการออกแบบและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น การศึกษาของ พิมพกานต์ ปัจฉนวิวัฒน์ และ บุญอนันต์ นทกุล (2564) ที่เน้นการรับรู้ของมนุษย์ต่อ สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมในชุมชนคลองแดน แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงการนำข้อมูลเหล่านี้ มาประยุกต์ใช้ ในการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในพื้นที่เฉพาะรวมถึงการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย ยังขาดการวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อ ความยั่งยืนของการท่องเที่ยวในชุมชน เช่น การศึกษาของอุษณีย์ เสวกวัชร และ รัฐชน แจ่มจำรัส (2567) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงการ ออกแบบภูมิทัศน์ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ท้องถิ่นและความต้องการของชุมชนในพื้นที่เฉพาะ เช่น เกาะใหญ่

โครงการวิจัยการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติและ วัฒนธรรม ชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบ และ ออกแบบภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนเกาะใหญ่ ให้มีศักยภาพ ด้านการท่องเที่ยว อันสามารถส่งเสริมให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) ศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและ วัฒนธรรมของชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา
- 2) ศึกษาการจัดภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนเกาะใหญ่เดิม
- 3) ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภูมิทัศน์

การวิเคราะห์เป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการคิด เพราะการวิเคราะห์ช่วยแยกแยะสิ่งที่สลับซับซ้อน ให้เป็นสิ่งที่เราสามารถจัดการได้ช่วยให้เราเข้าใจปัญหาและหาทางแก้ไข ซึ่งปัญหาหลายอย่างต้องแก้ไข ด้วยการออกแบบ เพราะการออกแบบช่วยสร้างสรรค์วิธีการแก้ปัญหาได้ การออกแบบเป็นกระบวนการคิด โดยการนำเอาปัจจัยหลายอย่าง มาทำให้เกิดผลตามที่เรต้องการ เป็นที่น่าเสียดายว่าการออกแบบ มักถูก มองว่าเป็นงานของสถาปนิก ภูมิสถาปนิก มัณฑนากร นักออกแบบแฟชั่น ฯลฯ เท่านั้น แท้ที่จริงแล้วการ ออกแบบเป็นพื้นฐานของการคิด (ชาวพร ศักดิ์ศรี, 2024).

1.1 หลักการออกแบบภูมิทัศน์ (Fundamental of Landscape Design) กิจกรรมและ องค์ประกอบ การออกแบบภูมิทัศน์ นักออกแบบต้องพิจารณากำหนดตำแหน่งกิจกรรมการใช้พื้นที่ และ รายละเอียดต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่ควรจัดให้มีขึ้นในพื้นที่นั้น ๆ สามารถสรุปได้ว่า การออกแบบภูมิทัศน์ ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1) กิจกรรม (Activity) หมายถึง กิจกรรมที่จะจัดให้มีขึ้นในพื้นที่ ซึ่งแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 แบบ คือ กิจกรรมที่ต้องออกแรงและเกิดเสียงดัง (Active Activity) เช่น กิจกรรมกีฬาต่าง ๆ สนามเด็กเล่น เวทีกลางแจ้ง เป็นต้น และกิจกรรมที่ไม่ต้องออกแรง ต้องการความสงบ (passive activity) เช่น เดินเล่น นั่งเล่น นอน อ่านหนังสือ เป็นต้น นักออกแบบจะเป็นผู้กำหนดตำแหน่งที่เหมาะสมในพื้นที่ออกแบบ โดยจัดกิจกรรมประเภทเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนกัน

2) องค์ประกอบ (Elements) หมายถึง สิ่งที่เหมาะสมจัดให้มีในกิจกรรมแต่ละประเภท ทั้งที่มีชีวิตหรือต้นไม้ (Softscape) และสิ่งไม่มีชีวิต (Hardscape) เช่น กิจกรรมนั่งเล่น ควรมีม้านั่ง ศาลา และสวน กิจกรรมว่ายน้ำควรมีสระว่ายน้ำ ฝักบัวชำระตัว ม้านั่งอาบแดด ร่ม กิจกรรมปิกนิก ควรมีโต๊ะ และม้านั่งจัดวางบนพื้นแข็ง ถังขยะ เตาย่าง และร่มเงาจากต้นไม้ใหญ่ ส่วนกิจกรรมแคมป์ไฟ ควรมีลาน พื้นแข็ง เตาปิ้งแบบล้อมวงได้ ม้านั่งอาจตั้งอยู่ที่โล่งแจ้งได้เลย เพราะทำกิจกรรมในตอนกลางคืน เป็นต้น ซึ่งนักออกแบบจะเป็นผู้กำหนดรูปแบบ วัสดุ และตำแหน่งที่จะจัดวางองค์ประกอบเหล่านี้

1.2 หลักการออกแบบ ประกอบด้วย

1) แนวความคิด (Concept) พื้นที่แต่ละแห่งมีศักยภาพในการพัฒนาที่เหมาะสมในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งนักออกแบบต้องกำหนดขึ้นเป็นแนวทางเริ่มแรกในการออกแบบ มักจะเป็นแนวความคิดแบบกว้าง ๆ ก่อน แล้วจึงพัฒนาแนวความคิดให้แคบและเจาะจงลงจนเกิดเป็นวัตถุประสงค์ในการออกแบบต่อไป

2) วัตถุประสงค์ (Goal, Objectives) วัตถุประสงค์เกิดจากแนวความคิดในการออกแบบ แต่มีความเจาะจงที่เด่นชัดเป็นเป้าหมายในการออกแบบได้ รายการในการออกแบบ (criteria) คือ รายละเอียดต่าง ๆ ที่นักออกแบบต้องพิจารณาให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มักเกิดจากความต้องการของผู้ใช้สถานที่ และสภาพพื้นที่ที่จะออกแบบที่ต้องสัมพันธ์

1.3 ที่ว่างและต้นไม้ (Space and Plant Materials) (อริศิริ ปานินท์, 2538) อธิบายถึง ที่ว่างทางภูมิสถาปัตยกรรมไว้ว่า การออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเป็นการออกแบบที่ว่างภายนอกอาคาร เพื่อให้มนุษย์เข้าไปใช้งานได้สะดวกสบาย ปลอดภัย และมีความสวยงามควบคู่กันไป เนื่องจากงานด้านนี้มีมนุษย์และต้นไม้เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย นักออกแบบจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสัดส่วนของมนุษย์ (human scale) กับขนาดที่ว่างที่มนุษย์เข้าไปใช้งาน และเข้าใจคุณสมบัติและการใช้งานของต้นไม้กับที่ว่างด้วย

1.4 ที่โล่ง (Open Space) คือ ที่ว่าง (Space) ผืนใหญ่ที่มีหน้าที่เฉพาะอย่าง มีลักษณะเป็น 3 มิติ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นที่ว่าง ส่วนย่อย ๆ ที่มีหน้าที่เฉพาะต่าง ๆ กัน มีที่ว่างส่วนหนึ่งเป็นตัวสร้างการเชื่อมต่อกัน ทำให้มนุษย์สามารถเข้าไปในสถานที่นั้นได้ (Accessible) มีความเข้าใจในหน้าที่ของที่ว่าง และสามารถใช้งานตามวัตถุประสงค์ของที่ว่างแต่ละอย่างได้ ตัวอย่างเช่น การเข้าไปในบริเวณหนึ่ง เดินผ่านแนวทางเดินแล้วแยกเข้าไปยังกิจกรรมต่าง ๆ อาจมีลานโล่งบริเวณ ทางเข้าซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เป็นส่วนเชื่อมต่อกับกิจกรรมย่อยต่าง ๆ ซึ่งพื้นที่ย่อยแต่ละส่วนจะแสดงคุณลักษณะของการใช้งานเฉพาะออกมาอย่างชัดเจน และคนทั่วไปสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของการใช้งานได้เป็นอย่างดี เป็นต้น

1.5 การออกแบบจัดพรรณไม้ (Planting Design) คือ งานที่นักออกแบบต้องคิดวิเคราะห์ในขั้นตอนการออกแบบในส่วนที่เป็นพื้นผิวอ่อน (Softscape) ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการคิดที่เป็นขั้นตอนเช่นกัน เพราะเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้า จินตนาการภาพในอนาคต นักออกแบบจึงต้องมีความรู้และประสบการณ์ด้านพืชมากพอ จึงจะสามารถเลือกชนิดต้นไม้หรือปรับปรุงสภาพแวดล้อม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาที่จะเกิดในอนาคตได้ (Eckbo, 1964) การออกแบบจัดสวนเป็นการเลือกและจัดวางตำแหน่ง

พรรณไม้เพื่อปลูกตกแต่งบริเวณตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ชั้นแรก คือ การพิจารณาสภาพสถานที่ปลูก ในท้องถิ่นนั้น ทั้งลักษณะดิน การระบายน้ำ ทิศทางการโคจรของดวงอาทิตย์ ลม ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ โรคแมลง ชั้นที่สอง พิจารณาการใช้งาน และภาพที่ต้องการ เช่น เพื่อให้ร่มเงา บดบัง แบ่งพื้นที่ว่าง สี ขนาด เป็นต้น ชั้นที่สาม พิจารณาคุณสมบัติของพืชที่ตอบสนองข้อจำกัดตามวัตถุประสงค์ เช่น ขนาด อัตราการเจริญเติบโต อายุการใช้งาน รูปทรง ผิวสัมผัส การจัดเรียง ตัวของใบ สีดอก ผล การเปลี่ยนสีของ ใบตามฤดูกาล ยอด ลำต้น กิ่งก้าน เปลือก กลิ่น เป็นต้น

1.6 การสื่อความหมายในงานออกแบบภูมิทัศน์ (Landscape Design Interpretation) งานด้านการออกแบบเป็นงาน ซึ่งนักออกแบบสรรค์สร้างรูปร่างหรือรูปทรงต่าง ๆ ที่สวยงามและใช้งาน ได้ขึ้น จากจินตนาการ นักออกแบบจึงจำเป็นต้องหาวิธีการสื่อความหมายสิ่งที่เกิดจากความคิดของเขาออกมา เพื่อให้ตัวเองได้ศึกษาพิจารณาความถูกต้อง หาข้อผิดพลาดต่าง ๆ ล้วงหน้าและทำการแก้ไขเพื่อจะได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ภายใต้ข้อจำกัดตรงนั้น แล้วสื่อออกมาให้บุคคลอื่นสามารถเข้าใจความคิดของเขา วิธีการสื่อความหมายที่เป็นที่นิยมเป็นสากลนี้อาศัยภาษาภาพ หรือ สัญลักษณ์ (Graphic Drawings) (ศศิยา ศิริพานิช, 2558)

2. เอกสารเกี่ยวกับหลักการออกแบบสถาปัตยกรรม และภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติและวัฒนธรรม

หลักการออกแบบสถาปัตยกรรมภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ต้อง เริ่มต้นจากการเข้าใจถึงบทบาทของการออกแบบที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งในด้านการอนุรักษ์ ธรรมชาติและการสะท้อนวัฒนธรรมในพื้นที่นั้น ๆ โดยหลักการออกแบบจะต้องมีการพิจารณาหลายด้าน เช่น การใช้วัสดุที่เหมาะสม การเข้ากับภูมิประเทศ การรักษาสมดุลระหว่างการพัฒนาและการอนุรักษ์ และการสร้างประสบการณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ให้กับนักท่องเที่ยว

2.1 การอนุรักษ์และความยั่งยืน การออกแบบสถาปัตยกรรมภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยว ต้องมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและไม่กระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่ เช่น การเลือกใช้วัสดุจาก ธรรมชาติที่สามารถย่อยสลายได้ การใช้พลังงานหมุนเวียน และการจัดการน้ำฝนเพื่อป้องกันการกัดเซาะ ของดิน นอกจากนี้ การออกแบบต้องคำนึงถึงการป้องกันผลกระทบต่องสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว ที่อาจจะมีผลทำให้เกิดการทำลายได้ เช่น การใช้การวางแผนเส้นทางเดินท่องเที่ยวที่ไม่กระทบกับระบบนิเวศ

2.2 การสะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่น หลักการออกแบบสถาปัตยกรรมภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรมควรสะท้อนเอกลักษณ์ของพื้นที่และวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การใช้สัญลักษณ์หรือการตกแต่ง ที่มีความเกี่ยวข้องกับประเพณีหรือประวัติศาสตร์ของพื้นที่นั้น ๆ รวมถึงการออกแบบที่เปิดโอกาสให้ ผู้เข้าชมได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านการจัดแสดงหรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยสร้างความ เชื่อมโยงระหว่างธรรมชาติและวัฒนธรรม

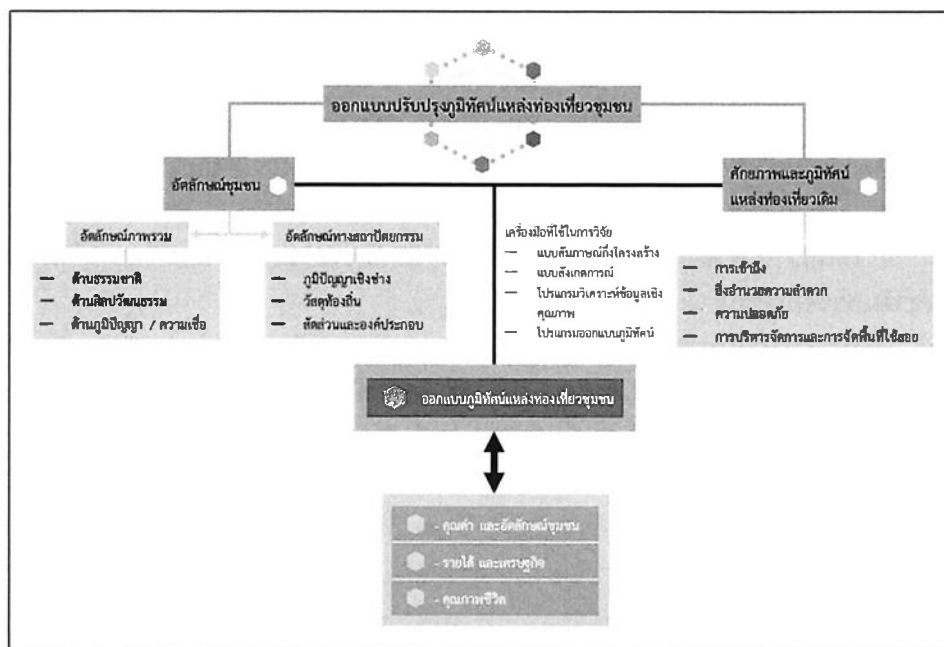
2.3 การปรับตัวเข้ากับภูมิประเทศ การออกแบบต้องพิจารณาถึงภูมิประเทศและภูมิอากาศ ของพื้นที่ เช่น การใช้วัสดุที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ การวางแผนการจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ รวมถึงการเลือกวิธีการออกแบบที่ไม่ทำให้พื้นที่ดู เปียกเปียกหรือขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อม

2.4 การส่งเสริมประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว การออกแบบสถาปัตยกรรมภูมิทัศน์ในแหล่ง ท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว เช่น การสร้างจุดชมวิวที่สวยงาม, การจัดเตรียมพื้นที่ สำหรับการพักผ่อนหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นประสบการณ์ที่น่าจดจำ นอกจากนี้ยังต้อง

จัดให้มีสาธารณูปโภคที่เหมาะสม เช่น ทางเดิน ที่จอดรถ ห้องน้ำ และการสร้างความสะอาดกสบายในการเดินทาง

2.5 การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การออกแบบสถาปัตยกรรมภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวควรมีการมีส่วนร่วมจากชุมชนท้องถิ่นในการออกแบบและการพัฒนา เช่น การใช้แรงงานท้องถิ่นในการสร้างและการฝึกอบรมทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่นและทำให้การท่องเที่ยวมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงออกแบบ (Design-based Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชนและนำมาสู่การออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นศึกษาและเก็บข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร และการเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อใช้ในการออกแบบ

1.1 การศึกษาข้อมูลด้านเอกสาร เป็นการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ เอกสารงานวิจัย บทความ หนังสือ แอปพลิเคชัน (Application) เช่น google maps / google Earth เพื่อนำมาสรุปเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์เส้นทางท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา

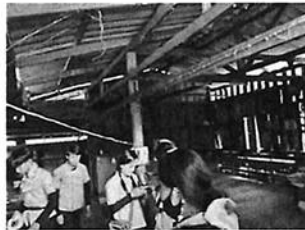
1.2 การเก็บข้อมูลด้วยการตั้งกระทู้ แบบ Online ผู้วิจัยเก็บข้อมูลอัตลักษณ์ของชุมชนในภาพรวมในแอปพลิเคชัน Facebook โดยตั้งกระทู้ใน Facebook ของผู้วิจัยว่า “ถ้าพูดถึงอัตลักษณ์ของชุมชนเกาะใหญ่ท่านจะนึกถึงสิ่งใดเป็นอันดับแรก” โดยมีได้กำหนดกลุ่มผู้ตอบกระทู้ รวมถึงการสัมภาษณ์

คนในชุมชนประกอบด้วย เช่น แม่ค้าในตลาด ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าของเรือนพื้นถิ่น กลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น

1.3 การเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยแบ่งข้อมูลดังนี้

1) ด้านอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม ผู้วิจัยศึกษา เก็บข้อมูลลักษณะของเรือนพื้นถิ่นที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ด้านองค์ประกอบ สัดส่วน วัสดุ กรรมวิธีในการก่อสร้าง รวมถึงรูปแบบและองค์ประกอบด้านพื้นที่ใช้สอย เพื่อถอดอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมชุมชน และนำมาใช้เป็นแนวทางการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวชุมชนฯ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เจ้าของเรือน ปราชญ์ชุมชน และผู้นำชุมชน จดบันทึก บันทึกภาพ สเก็ตซ์ภาพรวมถึงรังวัดขนาดเรือนพื้นถิ่น

ภาพที่ 2 แสดงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้านอัตลักษณ์ชุมชน จากมรดกทางวัฒนธรรมเรือนพื้นถิ่น

2) ศักยภาพและภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว ผู้ดูแล หรือเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับความต้องการด้านพื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงปัญหาด้านการใช้พื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการออกแบบ อัตลักษณ์ที่ต้องการให้สื่อสารผ่านการออกแบบและเสนอแนะในส่วนต่าง ๆ ต่อไป บันทึกภาพ สเก็ตซ์ภาพ รังวัดแหล่งท่องเที่ยว โดยมีประเด็นคำถามสำหรับผู้รับบริการดังนี้ 1. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zoning) 3. ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว 4. ด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว 5. ด้านคุณค่าของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

2. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก และออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพและภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวตามทฤษฎีการออกแบบเพื่อเสนอแนวทางในการออกแบบ

2.2 ออกแบบและนำเสนอแนวคิดแบบร่างภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวต่อชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ด้วยแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ รวมถึงหุ่นจำลอง

2.3 ปรับปรุงและพัฒนาแบบตามข้อเสนอแนะ

3. ขั้นการดำเนินการผลิตแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ และจัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อสะดวกในการเที่ยวชมเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนเกาะใหญ่

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานของรัฐและชุมชน ได้แก่ สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชน ประกอบด้วย วัดสูงเกาะใหญ่ แหล่งเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากต้นสาคร บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ และวิถีประมงวัดแหลมบ่อท่อ แหล่งเรียนรู้บ้านตีมืด แหล่งเรียนรู้สวนเกษตรผสมผสาน บ้านแหลมยาง “โคกหนอง นา” วิถีประมง และจุดชมปลาโลมา บ้านแหลมหาด จากการสำรวจศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนข้างต้น พบว่า บางแหล่งท่องเที่ยวมีการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปบ้างแล้ว แต่ยังไม่ครอบคลุมสำหรับการให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น บริเวณบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์วัดแหลมบ่อท่อ แหล่งโบราณสถานวัดสูงเกาะใหญ่ เป็นต้น ส่วนพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ของชุมชนยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว หรือคณะที่จะเข้ามาศึกษาเรียนรู้ในแหล่งนั้น ๆ อาทิเช่น พื้นที่เรียนรู้ หอถ้ำน้ำ จุดถ่ายรูป ชุมชายของ ป้ายต่าง ๆ จุดพักผ่อน รวมถึงการตกแต่งภูมิทัศน์ให้เหมาะสมและมีความเฉพาะในแต่ละแหล่ง รายละเอียดดังนี้

1. อัตลักษณ์ของชุมชน

การศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนเกาะใหญ่ ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านอัตลักษณ์ในภาพรวมของชุมชน และอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม

1.1 อัตลักษณ์ในภาพรวมของชุมชน

ผู้วิจัย พบว่า อัตลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของชุมชนเกาะใหญ่ มีดังนี้ อันดับที่ 1 แกรนแคนยอนเกาะใหญ่ อันดับที่ 2 กุ้งและอาหารทะเล อันดับที่ 3 บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์วัดแหลมบ่อท่อ อันดับที่ 4 วัดสูงเกาะใหญ่ และอันดับที่ 5 แหลมควายราบ กล่าวโดยสรุป อัตลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวในภาพรวมของชุมชน แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1) ด้านสภาพบริบททางธรรมชาติ ได้แก่

(1) แกรนแคนยอน ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นหน้าผาหินที่ทับซ้อนกัน มีแอ่งน้ำที่เกิดจากการขุดบ่อดินเก่า โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของพื้นที่เกาะใหญ่ ซึ่งดูแลโดยภาคเอกชน

(2) กุ้งและอาหารทะเล ชุมชนเกาะใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีทะเลสาบล้อมรอบจึงเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านอาหารทะเลโดยเฉพาะกุ้ง เนื่องจากพื้นที่นี้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์กุ้งแม่น้ำตามธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์แหล่งหนึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ซึ่งกุ้งแม่น้ำของพื้นที่เกาะใหญ่ได้ชื่อว่ามีคุณภาพ สดจากธรรมชาติ ตัวใหญ่ เนื้อแน่น และอร่อย จนกลายเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของชุมชนเกาะใหญ่

(3) แหลมควายราบเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ หน่วยพิทักษ์สัตว์ป่าแหลมควายราบ ตั้งอยู่ที่ริมทะเลสาบสงขลาบริเวณรอบ ๆ ที่ทำการมีนกน้ำอาศัยอยู่จำนวนมากสามารถมองเห็นได้ง่าย โดยไม่ต้องนั่งเรือออกไปชม ซึ่งในช่วงเช้าและช่วงเย็นของทุกวันจะมีนกออกหากินมากเป็นพิเศษ

2) ด้านพื้นที่แห่งความศรัทธาและความเชื่อ ได้แก่

(1) บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์วัดแหลมบ่อท่อ เป็นบ่อน้ำผุดขึ้นเหนือพื้นดินตามธรรมชาติ มีน้ำใสและปริมาณน้ำในบ่อมาก ที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านอยู่ทางทิศเหนือของวัดแหลมบ่อท่อ ติดกับทะเลสาบสงขลาพื้นที่บริเวณนี้เป็นจุดหนึ่งที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก การเข้าถึงมาได้ทั้งทางบก

และทางน้ำ เนื่องจากเป็นพื้นที่แห่งความศรัทธาและมีธรรมชาติความสวยงาม

(2) วัดสูงเกาะใหญ่ เป็นสถานที่ที่สำคัญที่บ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองของพุทธศาสนา ในอดีตกาลที่สร้างในสมัยอยุธยา มีโบราณสถานที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของชุมชนชาวพุทธในแถบนี้ ที่หลงเหลืออยู่ ซึ่งพบได้ยากมากแล้วใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วัดสูงเกาะใหญ่เป็นสถานที่สำคัญทาง ประวัติศาสตร์และโบราณคดีอีกแห่งหนึ่ง บริเวณที่ตั้งอยู่บนเนินเขาสูงเคยเป็นปราสาทหิน และเป็น ศิลปกรรมที่เชื่อว่าที่นี่เป็นเทวสถาน และต่อมาได้ถูกดัดแปลงให้เป็นในพระพุทธรูปศาสนา

1.2 ด้านอัตลักษณ์ด้านสถาปัตยกรรม

ด้านอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม ผู้วิจัยศึกษาเก็บข้อมูลจากลักษณะของเรือนพื้นถิ่น ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป โดยเก็บแบ่งการเก็บข้อมูลดังนี้ ข้อมูลด้านวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างเรือน ข้อมูล ด้านกรรมวิธีในการก่อสร้างเรือน ข้อมูลด้านสัดส่วนของเรือนและข้อมูลด้านองค์ประกอบของเรือน เพื่อนำมาถอดอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นของชุมชน ผลการเก็บข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

	
ด้านวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างเรือน วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างเรือนส่วนใหญ่เป็นไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้เคี่ยม ไม้หลุมพอง ซึ่งหาได้ง่ายในพื้นที่ การจะมุงหลังคาจะมุง ด้วยกระเบื้องดินเผาที่นำมาจากเกาะยอ หรือจากสาครซึ่งมีอยู่ มากมายในพื้นที่เกาะใหญ่	ด้านกรรมวิธีในการก่อสร้างเรือน ภูมิปัญญาเชิงช่างในการสร้างเรือนแบบสอดสลัก เข้าเดือย และการยึดโยงโครงสร้างเรือนด้วยการ ผูกด้วยเชือกหรือเถาวัลย์
	
ด้านสัดส่วนของเรือน สัดส่วนและองค์ประกอบเรือนเป็นแบบยกพื้น ใต้ถุนสูง พื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นที่โล่ง	ด้านองค์ประกอบของเรือน เส้นสายของเรือนส่วนใหญ่เป็นแนวตั้ง ทำให้ องค์ประกอบของอาคารดูโล่ง โปร่ง

ภาพที่ 3 แสดงอัตลักษณ์ชุมชน ด้านสถาปัตยกรรม

2. การศึกษาภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว

ผู้วิจัยลงพื้นที่สัมภาษณ์นักท่องเที่ยวและนักเรียนที่มาเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ ในชุมชนเกาะใหญ่ ด้านความต้องการพื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จำนวนไม่น้อยกว่า 15 คน สัมภาษณ์ผู้ดูแลเจ้าของสถานที่และผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการและปัญหาในการใช้พื้นที่ ด้านต่าง ๆ ลงพื้นที่ รั้ววัด เก็บข้อมูล และวิเคราะห์การจัดพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ ตามทฤษฎีการออกแบบ โดยในบทความนี้จะนำเสนอผลการศึกษาเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ กล่าวคือ สถานที่พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้เข้ามา ท่องเที่ยวและเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบและทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมาก

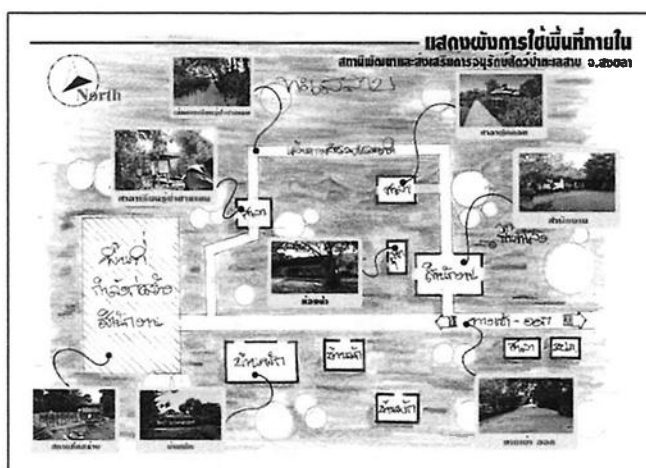
2.1 สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ

สถานีพัฒนาฯ ทะเลสาบ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2541 เกิดขึ้นจากดำริขององคมนตรี และรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ที่ต้องการให้มีหน่วยงานของกรมป่าไม้มาทำหน้าที่ เป็นหน่วยงาน กลางในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ สัตว์ป่า และ สิ่งแวดล้อม ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีจิตสำนึกให้ความร่วมมือ ในการปกป้อง ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ สัตว์ป่าและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมสูงสุด โดยสถานีพัฒนาฯ ทะเลสาบ ได้ขอใช้พื้นที่บางส่วนของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลาบริเวณอ่าวบัว อ่าวบ้านไร่ หมู่ที่ 3 ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกะสกัน จังหวัดสงขลา

พื้นที่ทั้งหมดของสถานีพัฒนาฯ ทะเลสาบ รวม 10,000 ไร่ ที่ใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ประมาณ 80 ไร่ ซึ่งบริเวณนี้จะน้ำท่วมเกือบทั้งปี หนาวร้อนก็จะแห้งแล้งมาก สามารถทำกิจกรรมได้ในช่วงเดือน พฤษภาคม - สิงหาคม เท่านั้น

ทรัพยากรป่าไม้ แบ่งออกเป็นชนิดป่าต่าง ๆ ดังนี้ 1) ป่าบกมักเป็นป่าดิบชื้น มีพันธุ์ไม้ที่พบ ได้แก่ ต้นยางนา ต้นยางแดง ต้นอินทนิลน้ำ ต้นยาง ต้นขี้เสี้ยน ฯลฯ 2) ป่าชายหาด พันธุ์ไม้ที่พบ ได้แก่ ต้นตะแบก ต้นอินทนิลน้ำ ต้นเม่า ต้นหว้า ต้นขี้ ตันหูกวาง ฯลฯ 3) ป่าชายเลนน้ำกร่อย พันธุ์ไม้ที่พบ ได้แก่ ต้นโกงกางใบเล็ก ต้นประสักแดง ต้นตาตุ่ม ต้นลำพู ต้นฝาดดอกขาว ต้นปรังทะเล ต้นจาก ฯลฯ 4) ป่าพรุน้ำจืด พันธุ์ไม้ที่พบ ได้แก่ ต้นเสม็ด ต้นหว้า ฯลฯ 5) ป่าเขาหินปูน พันธุ์ไม้ที่พบ ได้แก่ ต้นไทร ชนิดต่าง ๆ ต้นโพธิ์ ต้นสลัดได ต้นจันทน์แดง ฯลฯ 6) พืชสมุนไพรน้ำ ประกอบไปด้วย จูดหนู หญ้าขี้ หูยา ชนิดต่าง ๆ และไม้พุ่มขนาดเล็ก ฯลฯ 7) พืชน้ำ พบเป็นกลุ่ม ๆ กระจายอยู่ทั่วไปในทะเลสาบสงขลา ได้แก่ ต้นกระจุต ต้นจาด ต้นกระจุตหนู ต้นกก ต้นลาโพ สาหร่ายชนิดต่าง ๆ บัวสายชนิดต่าง ๆ ฯลฯ

สัตว์พื้นถิ่น ทรัพยากรสัตว์ป่า แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้ 1) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ได้แก่ นาก ลิงแสม ปลาโลมาหัวบาตร หนูชนิดต่าง ๆ ฯลฯ 2) สัตว์เลื้อยคลาน ได้แก่ เขียด ตะกวด งูชนิดต่าง ๆ เต่า ฯลฯ 3) สัตว์ปีก ได้แก่ นกชนิดต่าง ๆ เช่น อีโก้ง อีล้ำ เป็ดแดง นกยาง เป็ดคับแค เป็นต้น 4) สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ได้แก่ กบ เขียด คางคก ฯลฯ

ภาพที่ 4 แสดงการผังการใช้พื้นที่ภายในสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

อาคารสำนักงาน

ป้ายเรียนรู้และจุดนั่งพัก

ป้ายเรียนรู้

ถนนภายในโครงการ

อาคารที่พักเดิม

อาคารที่พักใหม่

บริบททางธรรมชาติ

เส้นทางศึกษาธรรมชาติ

ทัศนียภาพภายในโครงการ

ภาพที่ 5 แสดงบริบท และองค์ประกอบภายในสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ

ประเด็นในการวิเคราะห์	แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
	สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	
1.1 ความสะดวกในการเดินทาง เช่น มีรถประจำทาง	การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว “สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ” ไม่มีรถประจำทางให้บริการ สามารถเดินทางด้วยรถส่วนตัวเท่านั้น แหล่งท่องเที่ยวอยู่ติดถนนเส้นรองสามารถเดินทางได้สะดวก
1.2 ป้ายบอกทางเข้าชุมชน	มีป้ายบอกทางจากถนนเส้นหลักไปยังเส้นรอง เป็นระยะ ๆ
1.3 สภาพเส้นทาง	ถนนเส้นหลัก และถนนเส้นรองมีความกว้าง 2 ช่องทาง พื้นผิวถนนสะดวกต่อการเดินทาง กว้างประมาณ 5 เมตร
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดพื้นที่ (Zoning)	
2.1 สถานที่จอดรถ	ขนาดของพื้นที่ในการจอดรถไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังพื้นที่ในช่วงวันหยุดหรือช่วงเข้าค่าย การจอดรถในพื้นที่จะเยอะและติดขัด อาจส่งผลกระทบการทำกิจกรรมเข้าค่ายของนักเรียนได้
2.2 จุดบริการข้อมูล และประชาสัมพันธ์	มีจุดบริการนักท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณสำนักงานหน้าโครงการ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

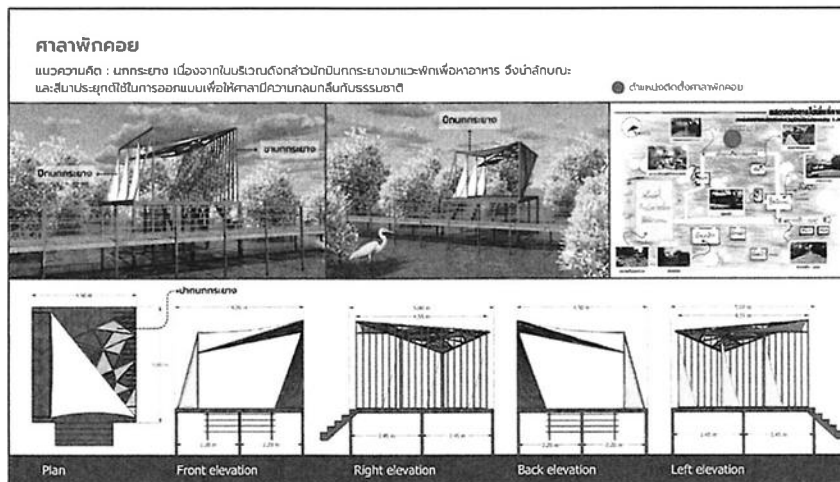
ประเด็นในการวิเคราะห์	แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
	สถานีวิจัยและพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ
2.3 จุดพักผ่อน	มีจุดพักผ่อนที่สามารถให้นักท่องเที่ยวถ่ายรูปเช็คอินหลายจุดด้วยกัน
2.4 พื้นที่กิจกรรม	มีการแบ่งพื้นที่ออกจากพื้นที่ของส่วนอาคารอื่นๆออกไปอย่างชัดเจน กิจกรรมในโครงการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมการเข้าค่ายอาสาปลูกป่า เรียนรู้พืชพันธุ์ สัตว์ป่าต่าง ๆ ตามจุดต่าง ๆ
2.5 ห้องพัก	พื้นที่ห้องพักรวมอยู่โซนในสุด ปัจจุบันกำลังก่อสร้างใหม่ จะได้รับบรรยากาศทะเลสาบอย่างใกล้ชิด และธรรมชาติที่สวยงาม
2.6 ห้องสุขา	ห้องสุขามีในสำนักงานและบ้านพัก บริเวณรอบ ๆ จะไม่มี ทำให้สุขาไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว
3. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	
3.1 การกำหนดประเภทความรู้	ความรู้ส่วนใหญ่เป็นความรู้เกี่ยวกับพืชพันธุ์นานาชนิดและสัตว์ป่ามากมาย
3.2 การกำจัดขยะ และน้ำเสีย	ถังขยะมีเพียงจุดเดียว (ไม่เพียงพอเนื่องจากเป็นพื้นที่ของสถานีวิจัยและพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบมีขนาดใหญ่)
3.3 การกำหนดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	กิจกรรมในโครงการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมเข้าค่าย อาสา ปลูกป่านานาชนิด กิจกรรมที่โดดเด่น “กิจกรรมค่ายรักพงไพร” และเส้นทางศึกษาธรรมชาติ
3.4 ด้านความปลอดภัย	
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเยี่ยมชม	มีการกำหนดจุดเข้า-ออกของนักท่องเที่ยวเพียงจุดเดียว ซึ่งง่ายต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย	บรรยากาศ ณ แหล่งท่องเที่ยว สะอาด ไม่มีสิ่งสกปรกหรือขยะเกลื่อนกลาด และมีที่พักเป็นบ้านยกพื้นสูง ทำให้ปลอดภัยจากสัตว์มีพิษต่างๆ

3. การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

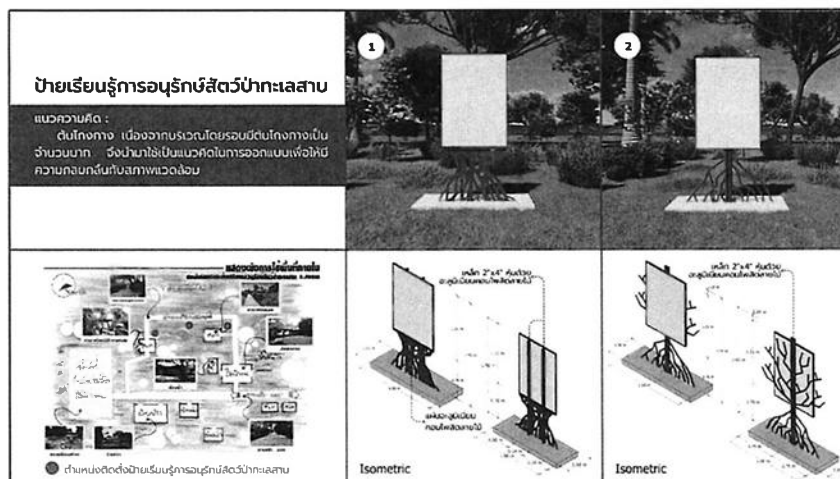
จากการศึกษาศักยภาพและการจัดภูมิทัศน์ของสถานีวิจัยและพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว เป็นพื้นที่สำหรับเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปรับปรุงภูมิทัศน์แนวความคิดในการออกแบบให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ กล่าวคือ การนำภูมิปัญญาเชิงช่างและวัสดุท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบ เพื่อให้เกิดความกลมกลืนกับบริบททางธรรมชาติในพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น การใช้ไม้ไผ่เป็นส่วนประดับตกแต่งสถานที่ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาเชิงช่างในท้องถิ่นอย่างหนึ่ง

ภาพที่ 6 แสดงผลการออกแบบป้ายโครงการ

ภาพที่ 7 แสดงผลการออกแบบจุดพักผ่อน

ภาพที่ 8 แสดงผลการออกแบบป้ายเรียนรู้

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

ผลการวิจัยออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกะสกัน จังหวัดสงขลา เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สรุปได้ดังนี้

1. อัตลักษณ์ชุมชนเกาะใหญ่ ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านอัตลักษณ์ในภาพรวมของชุมชน เป็นเรื่องของความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ อาหารทะเล โบราณสถานศูนย์รวมของความเชื่อและความศรัทธา รวมถึงวิถีประมงพื้นบ้าน

1.2 ด้านอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม ผู้วิจัยศึกษา เก็บข้อมูลลักษณะของเรือนพื้นถิ่นที่มีอายุ ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป พบอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชน ดังนี้ ด้านการใช้วัสดุส่วนใหญ่เป็นไม้ที่หาได้ง่ายในพื้นที่ ด้านภูมิปัญญาเชิงช่างมีการสร้างเรือนด้วยวิธีการสอดสลักเข้าเดือย สัดส่วนและองค์ประกอบ เรือนเป็นแบบยกพื้น ใต้ถุนสูง การใช้พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่โล่งและแบ่งพื้นที่ใช้สอยด้วยการยกกระดาน กำหนดเส้นสายที่ใช้ในการออกแบบของเรือนส่วนใหญ่เป็นแนวตั้งสลับกับแนวนอนทำให้องค์ประกอบ ดูลงตัว โล่ง โปร่ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตแบบบริบทของชุมชนในชุมชนเกาะใหญ่

2. ศักยภาพและภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว จากการศึกษา วิเคราะห์สถานี่พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการเข้าถึงแหล่ง การเข้าถึงยังไม่สะดวกเท่าที่ควรเนื่องจากไม่มีรถประจำทางให้บริการ รับส่งถึงแหล่ง ต้องเดินทางด้วยรถส่วนตัวเท่านั้น ส่วนสภาพถนนหน้าโครงการมีความกว้าง 5.00 เมตร ผิวทางอยู่ในสภาพดีและมีป้ายบอกทางเพียง 1จุด จากทางเข้าหลักซึ่งไม่เพียงพอ

2.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการจัดกลุ่มพื้นที่ใช้สอย (Zoning) จำนวนห้องสุขา ไม่เพียงพอและพื้นที่จอดรถไม่มีตำแหน่งที่ชัดเจนปัจจุบัน ผู้ที่มาติดต่อหรือเรียนรู้จอดรถบริเวณใต้ต้นไม้ ภายในโครงการการจัดกลุ่มพื้นที่ใช้สอย (Zoning) ส่วนห้องพักระบายอยู่ 2 พื้นที่ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งที่ห่างกัน ส่วนพื้นที่ทำกิจกรรมตั้งอยู่ด้านในสุดของโครงการและแยกจากส่วนอื่น ๆ อย่างชัดเจน เพื่อมิให้ส่งเสียงรบกวนห้องพัก

2.3 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ด้านการจัดการความรู้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์ป่า และพันธุ์พืช แต่ป้ายสื่อการเรียนรู้มีน้อยและอยู่ในสภาพที่ผู้พ้รวมถึงป้ายโครงการ และศาลาพักระหว่างเส้นทางศึกษาธรรมชาติมีความทรุดโทรม

2.4 ด้านความปลอดภัย มีพนักงานรักษาความปลอดภัยดูแลบริเวณทางเข้า-ออก โดยรอบโครงการ

3 ออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์วัฒนธรรมของชุมชน โดยใช้ภูมิปัญญาเชิงช่างท้องถิ่นและใช้วัสดุที่มีภายในท้องถิ่น โดยเน้นให้กลมกลืนกับด้านบริบททางธรรมชาติของพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งตามหลักการออกแบบ โดยการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์สถานี่พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลสาบ ผู้วิจัยเสนอผลการออกแบบ 3 ชิ้นงาน ได้แก่ ป้ายโครงการศาลาพักระบายและป้ายเรียนรู้ 2 รูปแบบ

อภิปรายผล

จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม พบว่า ชุมชนเกาะใหญ่มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น ทั้งด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต ชาวประมงพื้นบ้าน การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และองค์ประกอบทางภูมิทัศน์ธรรมชาติ เช่น ป่าชายเลนและแหล่งน้ำกร่อย ซึ่งอัตลักษณ์เหล่านี้สามารถนำมาเป็นแนวคิดหลักในการออกแบบภูมิทัศน์ เช่น การออกแบบทางเดินศึกษาเส้นทางธรรมชาติ การจัดวางจุดชมวิวยามทะเลหรือศาลาพักผ่อนแบบพื้นถิ่น ผลการวิเคราะห์นี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์กานต์ ปัจจันตวิวัฒน์ และ บุญนันต์ นทกุล (2564) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอัตลักษณ์ชุมชนสามารถกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมและสร้างคุณค่าทางจิตใจให้กับผู้ใช้พื้นที่ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่ต้องการประสบการณ์แบบดั้งเดิมและแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ให้ครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของแต่ละบุคคลที่ชัดเจนกว่านี้ จะทำให้ทราบว่าปัจจัยใดที่จะทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวภายในชุมชน เพื่อปรับปรุงและวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น และขยายผลไปปรับใช้กับชุมชนอื่น ๆ ได้
2. ควรจะมีการศึกษาถึงแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในชุมชน
3. พฤติกรรมและความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เนื่องจากสิ่งกระตุ้น สภาพแวดล้อม และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อลักษณะส่วนบุคคล ดังนั้นควรทำการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับภาครัฐและภาคเอกชนในการปรับปรุงคุณภาพในด้านต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กลุ่มเป้าหมาย

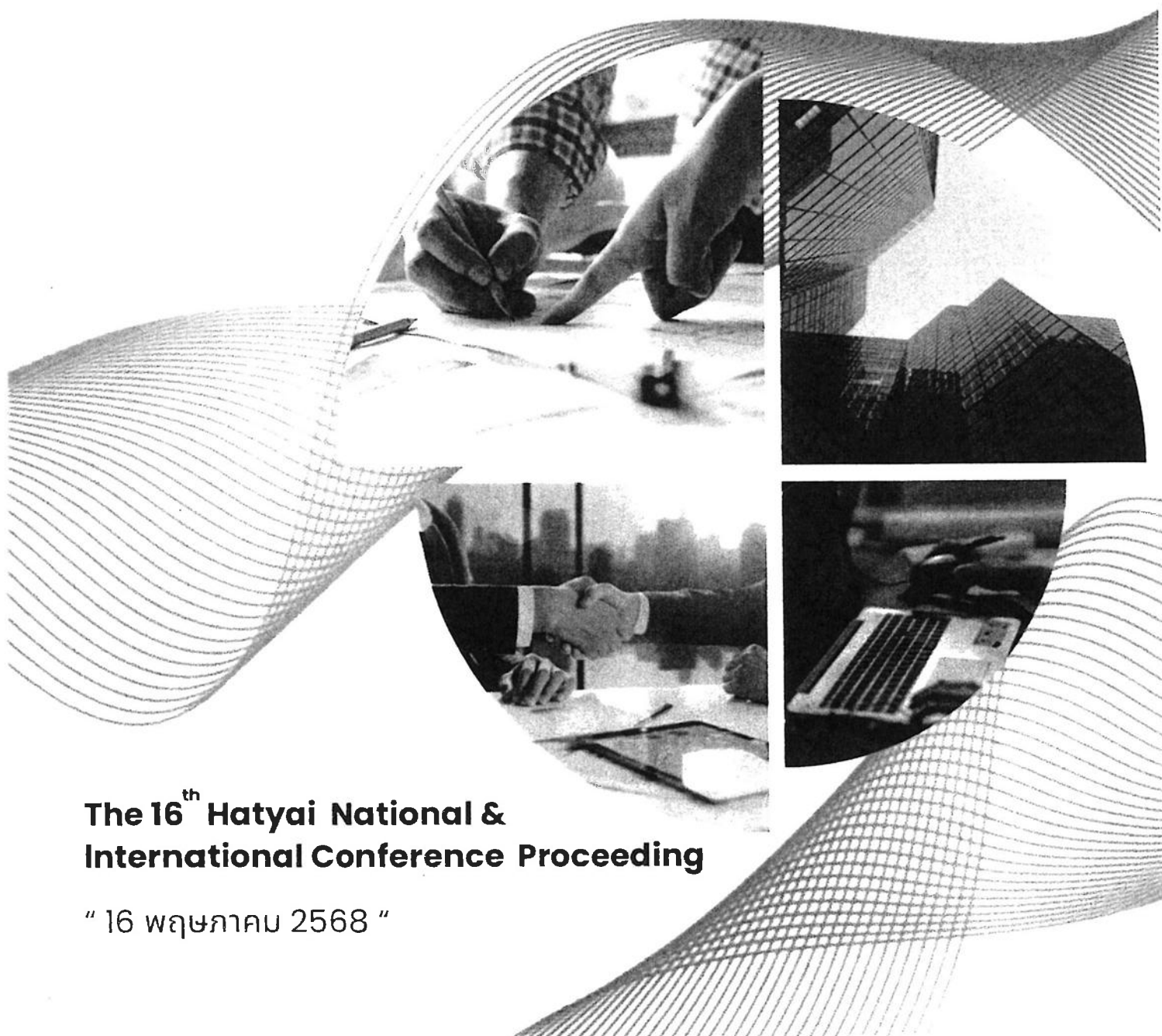
เอกสารอ้างอิง

- ชาวพร ศักดิ์ศรี (2024). การพัฒนาภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวสัตว์ป่าในพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติ. วารสารวิชาการภูมิสถาปัตยกรรมและการวางผัง, 6(1), 276603.
- พิมพ์กานต์ ปัจจันตวิวัฒน์ และ บุญนันต์ นทกุล (2564). แนวทางในการออกแบบและจัดการพื้นที่เพื่อส่งเสริมการรับรู้สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนคลองแดน จังหวัดสงขลา และจังหวัดนครศรีธรรมราช. Journal of Architectural/Planning Research and Studies, 19(2), 145-161.
- ศศิยา ศิริพานิช (2558). ภูมิทัศน์พื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- สิทธิ กอสาสนะ. (2552). การศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 4(2), 35-58.
- อรศิริ ปานินท์. (2538). ที่ว่างทางสถาปัตยกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี: Rangsit University Press.
- อุษณีย์ เสวกวัชร และ รัชชนิ แจ่มจำรัส (2567). การเข้าถึงชุมชนเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: กรณีศึกษา วัดถ้ำเขาพลู อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 17 (1), 27-35.
- Eckbo, G. (1964). Urban Landscape Design. McGraw Hill Book Company.

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

“ รายงานสืบเนื่องจากการประชุม ” การประชุมหาดใหญ่วิชาการ ระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 16

The 16th Hatyai National &
International Conference Proceeding

“ 16 พฤษภาคม 2568 ”

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 16
The 16th Hatyai National and International Conference Proceeding

วันศุกร์ที่ 16 พฤษภาคม 2568

รูปแบบการประชุม: Online และ Onsite Conference

จัดโดย

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ขอความและบทความในเอกสารการประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 16
เป็นแนวคิดของผู้เขียนมิใช่เป็นความคิดเห็นของคณะผู้จัดทำ และมิใช่ความรับผิดชอบ
ของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ขอสงวนสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

ผู้ทรงคุณวุฒิระดับนานาชาติ

Dr. Ema Nurmaya S.E., M.M.		Ahmad Dahlan University
Dr. Muhammaddavood	Bilraman	Fatoni University
Dr. Kanokwan	Watkins	Independent Researcher
Dr. Khanungnit	Hnuchek	Independent Researcher
Professor Dr. Mohd Sofian Bin Omar Fauzee		INTI International University
Dr. Patcharee	Sumethokul	Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Asst. Prof. Dr. Woralak	Bancha	Prince of Songkla University
Asst. Prof. Dr. Klangjai	Sangwichitr	Prince of Songkla University
Dr. Natika	Chaiyanupong	Prince of Songkla University
Dr. Khanchai	Wongchana	Prince of Songkla University
Dr. Ekkapon	Phairot	Songkhla Rajabhat University
Dr. Chakadee	Waiyavutti	Thaksin University
Dr. Suwimol	Jungjit	Thaksin University
Assoc. Prof. Dr. Muhammad	Syafei, M.Pd	Universitas Muria Kudus
Asst. Prof. Dr. Titis	Sulistiyowati	Universitas Muria Kudus
Professor Dr. Purwo Susongko, S.Pd., M.Pd		Universitas Negeri Semarang
Assoc. Prof. Dr. Ahmad	Hanfan, M. M.	Universitas Pancasakti Tegal
Assoc. Prof. Dr. Dien Noviany Rahmatika SE MM Ak CA		Universitas Pancasakti Tegal
Assoc. Prof. Dr. Yoga	Prihatin	Universitas Pancasakti Tegal
Assoc. Prof. Dr. Nik Ramli Nik Abdul Rashid		Universiti Teknologi MARA
Asst. Prof. Dr. Ahmad Edwin Mohamed		Universiti Utara Malaysia
Assoc. Prof. Dr. Mazida Binti Ahmad		Universiti Utara Malaysia
Assoc. Prof. Dr. Charas	Attiwittayaporn	Hatyai University
Assoc. Prof. Dr. Niran	Chullasap	Hatyai University
Assoc. Prof. Dr. Praman	Tepsongkroh	Hatyai University
Assoc. Prof. Dr. Wan	Dechpichai	Hatyai University
Asst. Prof. Dr. Thienchai	Phankhong	Hatyai University
Dr. Anob	Kanthacha	Hatyai University

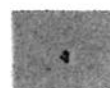

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

Dr. Chadchom	Ratsameemonthon	Hatyai University
Dr. Chutima	Wangbenmad	Hatyai University
Dr. Farida	Sasha	Hatyai University
Dr. Kanit	Sripaoraya	Hatyai University
Dr. Krirk	Kisawadkorn	Hatyai University
Dr. Nutsana	Na Phayap	Hatyai University
Dr. Patipat	Kittichokwattana	Hatyai University
Dr. Siriluck	Thongpoon	Hatyai University
Dr. Sumontha	Wongngam	Hatyai University

ผู้ทรงคุณวุฒิระดับชาติ

ศ.ดร.สมเกียรติ	งามประเสริฐสิทธิ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศ.ดร.อนุวัฒน์	ศิริวัฒน์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร.ณัฐมา	พงศ์ไพโรจน์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร.ปานใจ	จุฬาพันธ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร.รัชนา	ศานติยานนท์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร.ศิริวิไล	ธีระโรจนารัตน์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผศ.ดร.วิชาณี	แบนศิริ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ดร.ณัฐพงศ์	ตันติวิวัฒน์พันธ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศ.น.ท.ดร.สุมิตร	สุวรรณ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.ดร.จิตตินันท์	บุญสถิรกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.ดร.ชิดตะวัน	ชนะกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.ดร.พัชราวดี	ศรีบุญเรือง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.ดร.สมเกียรติ	รักษมณี	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.ดร.สิริวรรณ	นันทจันทูล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผศ.ดร.ธนพร	ขจรผล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.ดร.กฤตพา	แสนชัยธร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.ธิดาเดี๋ยว	มยุรีสุวรรณค์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.ยุวรัตน์	เงินเย็น	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

รศ.ดร.ศิริพร	ปรุ้งวิทยา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.ศิริพร	คำสะอาด	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.เสาวนีย์	สิริสุขศิลป์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.ก่อพงษ์	พลโยธา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.กิตติพงษ์	สอนล้อม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.นิตดา	คำนิยม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.วิรัช	วงศ์ภินันท์วัฒนา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศ.ดร.ณวิทย์	อ่องแสงชัย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.จักรกฤษณ์	วังราษฎร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.จิราภรณ์	เตชะอุดมเดช	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.นฤมล	กิมภากรณ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.บุญรอด	โชติวิฑูรา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.มานะชัย	รอดชื่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.สันต์	สุวัจนราภินันท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.กาญจนา	ดำริห์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.ชนิดา	สุวรรณประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.ปิยะวรรณ	บุญโพธิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.สิริมา	เชียงเขาวัว	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.จิตาภา	พรยิ่ง	มหาวิทยาลัยทักษิณ
รศ.ดร.เจษฎา	นกน้อย	มหาวิทยาลัยทักษิณ
รศ.ปพนธีร์	ธีระพันธ์	มหาวิทยาลัยทักษิณ
รศ.ยอดชาย	พรหมอินทร์	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผศ.ชลีรัตน์	มเหล็กขกุล	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผศ.ดร.สุรสิทธิ์	ศรีสมุทร	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผศ.ดร.อนิวัช	แก้วจางค์	มหาวิทยาลัยทักษิณ
รศ.ดร.เกรียงไกร	แฮมสีม่วง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ผศ.ดร.รสริน	เจิมไธสง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ผศ.กฤษณา	คงเลิศยศ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
รศ.ดร.ณัฐชา	เพ็ชรยิ้ม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

รศ.รัตนฤทธิ์	จันทรวงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผศ.ดร.เทอดพงษ์	แดงสี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
รศ.ดร.จารุวัฒน์	เจริญจิต	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ผศ.ดร.ณัฐพล	แก้วทอง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ผศ.ณรงค์ชัย	ชูพล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ผศ.ดร.ชื่นสุมน	ยัมถิ่น	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
รศ.ดร.อดิศักดิ์	สุวิทวัส	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ผศ.ดร.ชนิศา	มณีรัตน์รุ่งโรจน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ผศ.ดร.ศุภกฤษณ์	นิวัฒนากุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ศ.ดร.ธีระ	สินเดชารักษ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.จันทิมา	อังคณชกิจ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.เฉลิมวุฒิ	ศรีพรหม	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.เทพปัญญา	เจริญรัตน์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.นริสา	เก่งตรง บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.มนวิภา	ผดุงสิทธิ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.ศิริเพ็ญ	เปสี	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.อรรถสิทธิ์	พานแก้ว	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.กุลนารี	เสื่อโรจน์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผศ.ดร.อรจิรา	สิทธิศักดิ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.ภูมิ	โชคเหมาะ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
รศ.นศพชาณณ	ชินปัญชนะ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
รศ.ดร.กฤตยาภาณุจน์	โตพิทักษ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ดร.จิตติมา	วรรณศรี	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ดร.ชุลีกร	दानยุทธศิลป์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ดร.ณัฐกานต์วดี	คำภีระแปง	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ดร.รัชฎา	วิริยะพงศ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ดร.ศศิมา	เจริญกิจ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ดร.อาจินต์	สงทับ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ดร.อรจิรา	อัจฉริยไพบุลย์	มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

รศ.ดร.สุชาดา	พงศ์กิตติวิบูลย์	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผศ.ดร.ณรงค์	พลีรักษ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผศ.ดร.ศรีสุตา	นิเทศน์ธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
รศ.ดร.ภัทรา	บุรารักษ์	มหาวิทยาลัยพะเยา
รศ.ดร.มนตรี	วงษ์สะพาน	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผศ.ดร.ทัตดาว	ภาชีผล	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ.ดร.กัญญารัตน์	โคจร	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ.ดร.จินดาวัลย์	วิบูลอุทัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ.ดร.ธีรพงศ์	เหล่าสุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ.ดร.ประไพรัตน์	สีพลไกร	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ.ดร.กมลวัฒน์	นาคะสรรค์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.พรเกษม	กันตามระ	มหาวิทยาลัยมหิดล
รศ.ดร.สิริวัฒน์	สาครวาลี	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผศ.ดร.ช่อทิพา	สกุลสิงหาโรจน์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผศ.ดร.พพล	ศักดิ์คะทัศน์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผศ.ดร.ภรณ์ยา	ปาลวิสุทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ผศ.ดร.กฤษณา	กฤษณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
รศ.สมบัติ	ประจัญสานต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผศ.ดร.นัฐพงษ์	สงเนียม	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รศ.ดร.นิคม	นาคอ้าย	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผศ.ดร.บัญญัติ	ไวว่อง	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ผศ.ดร.กรรณิกา	มพุช	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
รศ.ดร.บุญอริ	ยี่หมะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผศ.ดร.ปรีดา	เบญจการ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผศ.ดร.รวี	อุตตมธินันท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ดร.อนุ	เจริญวงศ์ระยับ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
รศ.ดร.ชมนาด	เชื้อสุวรรณทวี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.ทชณ	กุลิสร์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.นันทนา	วงษ์ไทย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

รศ.ดร.ภัทรายุ	แต่บรรพกุล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.ชมชนก	อรุณปลอด	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.พิมพ์ภรณ์	บุญประเสริฐ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.ศิมาศ	ประทีปะวนิช	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.สิทธิธรรม	โรหิตะสุข	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.สุภัค	มหาวรากร	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.สุบิน	ยุระรัช	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
รศ.ดร.พิมพ์ชนก	จตุรพิริย	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รศ.ดร.สญชัย	ลบแย้ม	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร.พิรยศ	ภมรศิลปธรรม	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร.สิงหนาท	แสงสีหนาท	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร.อนุกุล	บุรณประพุกษ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.รศ.ดร.เกิดศิริ	เจริญวิศาล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รศ.ดร.กฤษรัตน์	ศรีสว่าง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.กันตพร	ยอดไชย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.เกษตรชัย	และหิม	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.เกื้ออนันต์	เดชะโต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.คัมภีร์	พ่วงทอง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.ชยุต	นันทดลิต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.ธรรมรัตน์	พนิชยากุล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.พิเชษฐ	เปียร์กลิน	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.ภาณุวัฒน์	ภักดีอักษร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.รณสรพร	ชินรัมย์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.ระวี	เจียรวิภา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.แสงสุริย์	วสุพงศ์อัยยะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.อริยา	คูหา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.อาคม	ปะหลามานิต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.เอกรินทร์	สังข์ทอง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผศ.ดร.จิราภรณ์	เรืองยิ่ง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

ผศ.ดร.น้ำทิพย์	ตระกูลเมธี	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผศ.ดร.พัชรพล	ใจสมุทร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผศ.ดร.ระพีพรรณ	เผ่าชู	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผศ.ดร.วิภาดา	เถาธรรมพิทักษ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผศ.ดร.สุทธิจิตต์	เชิงทอง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผศ.ดร.อภิขญา	แก้วอุทัย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ดร.ปองพชร	ธาราสุข	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รศ.ดร.เกวลิณ	ต่อปัญญาชาญ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
รศ.ดร.อารยา	ประเสริฐชัย	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ผศ.ดร.ปานทิพย์	รัตนศิลป์กัลยาณู	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ผศ.ดร.วีรพันธุ์	ศิริฤทธิ์	วิทยาลัยเชียงราย
ผศ.ดร.กิตติพร	เนาว์สุวรรณ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
ผศ.ดร.วราภรณ์	คล้ายประยงค์	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
รศ.ดร.วัลลภ	ฤทธิม์ บัวชุม	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.ดร.ศิริจันทร์	เจียรพุดิ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.ดร.อำนาจ	ขาวเน	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
รศ.ดร.จรัส	อติวิทยากรณ์	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
รศ.ดร.วัน	เดชพิชัย	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
รศ.ทัศนีย์	ประธาน	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
ผศ.ดร.เก็ดถาว	บุญปรากการ	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
ผศ.ดร.จุฬามาศ	วิศาลสิงห์	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
ผศ.ดร.เอียรชัย	พันธ์คง	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
ผศ.ดร.นวรรตน์	ไวชมภู	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
ผศ.ดร.พล	เหลื่องรังษี	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
ผศ.ดร.วรลักษณ์	ลลิตศศิวิมล	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
ผศ.ดร.วิทวัส	ดิษยะคริน สัตยารักษ์	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
ผศ.ดร.วิวัฒน์	จันทร์กิ่งทอง	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

ผศ.เจริญเนตร

แสงดวงแข

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ผศ.นิตยา

ศรีพูล

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ผศ.พิชญา

สุวรรณโน

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ผศ.วรา

บุญพันธ์

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ดร.อริสรา

บุญรัตน์

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

So-058	เรื่อง	ผลกระทบทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในประเทศไทย: การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ด้วยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยว โดย สุเมณี ศุภกรโกศัย, ศุภเจตน์ จันทร์สาสน์, นิธิวดี จรรยาสวัสดิ์ และ ไห่หนิง หลี่	694 - 707
So-072	เรื่อง	การรีไซเคิลน้ำมันประกอบอาหารใช้แล้วจากครัวตลาดสู่การผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานยั่งยืนภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG โดย เก็ดถวา บุญปรากฏ, เจตน์สฤกษ์ สักขพันธ์, ไกรสร วงศ์พริต, นันทรัฐ สุริโย และนันทิยารัตน์ สุริโย	708 - 721
๗ So-075	เรื่อง	การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ชุมชนเกาะใหญ่ อำเภอกะสั่น จังหวัดสงขลา เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดย ปิยาภรณ์ อรมุต, เสริมศักดิ์ สัญญาโณ และ เจนจิรา ขุนทอง	722 - 736
So-082	เรื่อง	กลยุทธ์ส่วนบุคคลและองค์กรในการเพิ่มพูนพลังกายและพลังใจเพื่อป้องกันภาวะหมดไฟในการทำงาน โดย อินทิรา อัครอักษรกุล, นิศารัตน์ เสนขำ, ฮิลมีย์ ดาโหะ, ปกรณ์ ลิ้มโยธิน, นุกุล ชื่นฟัก และ ปฏิพัฒน์ กิตติโชควัฒนา	737 - 750
So-083	เรื่อง	นวัตกรรมการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลง: การสร้างชุมชนที่ยั่งยืนในยุคดิจิทัล โดย อินัส หะยีดียะ, ศศิรา กอเดร์, บัสซาม กาเต็มมะดี, ศิริเกียรติ ไชยชนะ, เจตน์สฤกษ์ สักขพันธ์, นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว, ยรรยง คชรัตน์ และ เก็ดถวา บุญปรากฏ	751 - 761
So-092	เรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ทางการเกษตรของเกษตรกรผู้นำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในจังหวัดสงขลา โดย วรณฤดี บุญรัศมี และ ปองพชร ธาราสุข	762 - 775
๘ So-093	เรื่อง	การจัดการระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ สำหรับการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนเชิงอาหารอย่างยั่งยืนกรณีศึกษา ตำบลท่าข้าม จังหวัดสงขลา โดย สุรวัช หมูแก้ว	776 - 786
So-104	เรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของสมาชิกในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเครื่องแกงจังหวัดสงขลา โดย อภิญญา แซ่ไซ้ และ ปองพชร ธาราสุข	787 - 803

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

		นักศึกษาเทคโนโลยีบัณฑิต วิทยาลัยเทคนิค สมุทรปราการ โดย กิจจา บานชื่น, ดวงตา อินทรนาค, ณรัตน์ ศรีวิหะ และ วรพา ไชยววรรณ	
Ed-013	เรื่อง	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ ปัญหาคณิตศาสตร์ (การบวกและการลบ) ตามแนวคิด ของโพลยาพร้อมกับการวาดรูปแบบบาร์โมเดล นักเรียน ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1 โดย ปิยะมาศ ทองวงศ์, เสาวภาคย์ ทิพย์สงคราม และ พล เหลืองรังษี	912 - 924
Ed-014	เรื่อง	การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สื่อคำศัพท์พื้นฐาน โดย สุชาติดา จิตถนอม, ชญาณันท์ ศรีโหม, อังสุมาลี ชลธารสฤษฎ์, พล เหลืองรังษี และ เชษฐา ดำเกลี้ยง	925 - 938
Ed-016	เรื่อง	การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องประเภท ของสัตว์มีกระดูกสันหลัง สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โดย ชญาภา ศรีรัฐจี, กาญจรรย์ บุญจันทร์, ศิวกร วิริยะบุญญาเกียรติ และ พล เหลืองรังษี	939 - 952
Ed-017	เรื่อง	การศึกษาผลสัมฤทธิ์การจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง สัตว์ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดย ณัฐฐา จุลสานะ, จุฑามาศ ขวัญมี และ พล เหลืองรังษี	953 - 965
Ed-018	เรื่อง	การพัฒนาความสามารถการเล่นเปียโนโดยใช้สื่อ มัลติมีเดีย นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดย ณัฐพงษ์ แซ่ซ่าย, ชาญวิทย์ ผุดผ่อง และ พล เหลืองรังษี	966 - 976
Ed-022	เรื่อง	การพัฒนาแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดย ทักษพร ศรีจันทร์, ปิยธิดา นพรัตน์ และ พล เหลืองรังษี	977 - 991
๑ Ed-025	เรื่อง	การสร้างสื่อเสริมประกอบการสอนที่มีรูปทรงนูนในวิชา สังคมศึกษา สำหรับผู้พิการทางสายตา กรณีศึกษา โรงเรียนสอนคนตาบอดธรรมสากล หาดใหญ่ โดย พลากร พันธุ์มณี	992 - 1001